

STRATEGISK MIDTBYPPLAN
RANDERS MIDTBY

КЕДЕРП
РАТ
ЈАВИ
СОР

КЕДЕРП
РАТ
ЈАВИ
СОР

Visit Randers

Rådhuset

Advokat

Advokat

Advokat

Advokat

SANT CLAYMEN'S GATE
4

LUNA

ESSVARENS FENLAND

Restorant

”

Det unikke ved Randers midtby er den historiske arkitektur, en hyggelig stemning, imødekommenhed, specialbutikker og lokale initiativer – lige midt i naturen.

4	VISION
8	STRATEGIERNE
10	- NOGET AT KOMME EFTER
20	- INVITERENDE MED GRØNNE OASER
28	- ET MØDESTED HELE DØGNET
36	- MIDTBYEN - OGSÅ OM 100 ÅR
44	ORGANISERING
46	PROCES

RANDERS

VISION

RANDERS MIDTBY

Her er **oplevelsen i centrum**, og den røde tråd er originale, lokale initiativer, hygge og handel.

Kort sagt – **noget at komme efter!**

VORES MIDTBY

Det vigtigste for en levende midtby er, at den tilbyder noget, der er værd at komme efter, og har gæstens oplevelse i centrum. Noget at bevæge sig efter og blive bevæget af. Og det kan vi i Randers Midtby!

Mange steder spørger man, hvad midtbyerne skal i fremtiden. Her er svaret enkelt; midtbyen skal tilbyde noget relevant at komme efter og mødes om, og den skal invitere til det. Midtbyens største aktiv er det liv, der udspiller sig i den historiske bykerne, hvor butikker, restauranter og kulturliv giver mange gode grunde til at komme her. Den historie skal vi være gode til at fortælle og understøtte i byens rum.

I de bydele, som skal danne rammen om et aktivt byliv, handler det om at understøtte store og små oplevelser, der er af god kvalitet, kommunikeres tydeligt og ser godt ud. I andre dele af midtbyen handler det om at skabe en god hverdagsoplevelse med særligt øje for det stigende antal mennesker, der vælger at bo i midtbyen.

DE ENKELTSTÅENDE
OPLEVELSER

TRADITIONERNE

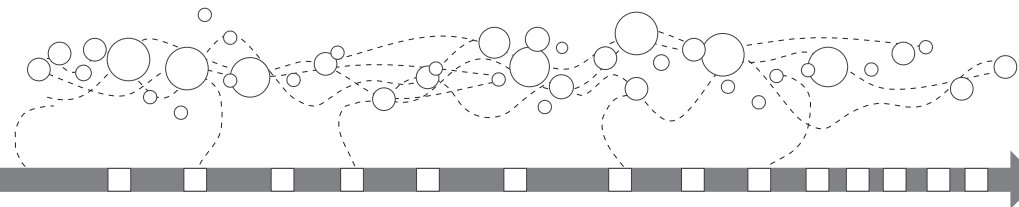

Diagram: De to spor

Vi er i gang!

Vi er både rummelige over for hinanden og over for nye ideer. Det skal midtbyen indbyde til, at vi bliver ved med at være, samtidig med at vi værner om dens særlige kvaliteter. Det er vi allerede i gang med i dag, og vi gør det på en måde, der passer til Randers, hvor vi er vant til at kunne og ville selv.

Vi kan se, at det giver gode resultater at samarbejde og koordinere tættere på tværs af kommune, kulturliv, handelsliv, erhvervsliv, beboere og de mange andre, der giver en grund til at være i midtbyen.

Vi skal blive endnu bedre til sammen at finde løsninger, som giver værdi for byen, og vi skal turde prøve dem af – også gennem midlertidige forsøg. Nogle af de ting, vi gør, sker kun en enkelt gang, mens andre bliver traditioner og blivende ændringer i bybilledet.

Diagram modstående side: Der er virkelig noget at komme efter i Randers Midtby og oplevelserne kan deles op i to spor. De faste, tilbagevendende traditioner, og de nye, overraskende initiativer, der sammen skaber en variation af oplevelser i byens rum. De to spor skaber dynamik og styrker hinanden, og gør at Randers Midtby hele tiden bevæger sig sammen med sine aktører.

Oasen på Østervold er tænkt, som noget der sker en gang, men som kan være med til at påvirke den måde vi arbejder med det grønne i byen eller bruger Østervold.

Hvordan tackler vi midtbyens vigtigste udfordringer

Denne plan skal hjælpe med at prioritere og tage de rigtige beslutninger, når vi skal håndtere de kommende års udfordringer. Vi har særligt øje på at:

- **De ved det i Kina** – men en stor del af danskerne kender ikke Randers' sande kvaliteter. Det skal vi blive bedre til at vise og invitere folk til at opleve.
- **Anvendelsen af midtbyens bygningsmasse ændrer sig** – og det er positivt. Der bliver flere boliger, flere spisesteder og detailhandlen omstiller sig til nye koncepter og mere netsalg. Det er fortsat midtbyen, der er Randers' vigtigste handelscenter, og butikkerne suppleres af mange andre tilbud. Det skal vi kunne understøtte med en god dialog om de behov, der opstår for at bygge om og holde fast i de ting, der kan sikre en levende, historisk og imødekomende midtby på tværs af alle tilbuddene.
- **Midtbyens gader har ikke plads til alt**, men der er mange ønsker til dem. Vi skal prioritere en bæredygtig afvejning af gode opholdskvaliteter, klimatilpasning, den daglige drift og service (affaldshåndtering, varelevering mv), samt gode samlede parkeringsmuligheder til de beboere og gæster, der kommer i bil eller på cykel, så midtbyen opleves som inviterende og som et rart sted at være.
- **Vandet skal være et aktiv og ikke en trussel.** Vi skal beskytte midtbyen mod oversvømmelser og bruge det til at få flere rekreative kvaliteter og mere grønt ind i midtbyen. Løsningerne skal tilpasses de enkelte gader og byrum, og tage hensyn til det byliv, der er potentiale for.

For at hjælpe os med at realisere visionen for Fremtidens Randers har vi defineret 4 strategier, der sætter retningen for midtbyens udvikling. Det er de pejlemærker, der skal hjælpe os med at udpege nye initiativer, guide vores beslutninger og hjælpe os med at prioritere de rette projekter først.

Alle fire strategier spiller sammen om at understøtte visionen og livet i midtbyen. Vi vil udvikle Randers Midtby ved at arbejde med:

- Noget at komme efter
- Inviterende med grønne oaser
- Midtby hele døgnet
- Midtbyen - også om 100 år

Med udgangspunkt i midtbyplanens 4 strategier har vi udpeget en række relevante initiativer, der hver er beskrevet i planen gennem forslag til konkrete handlinger. Vi er bevidste om, at der løbende opstår nye projektmuligheder og initiativer, som vi ikke kender i dag. I de tilfælde fungerer strategierne som redskab og retningsgiver for projekterne, så vi hele tiden sikrer at vi arbejder i retningen af vores fælles vision.

STRATEGIERNE

INITIATIVERNE

STRATEGI 1
NOGET AT KOMME EFTER

- LEVENDE MIDTBY - Oplevelser og aktiviteter hele året
- PLUG 'N PLAY - Udbygget eventinfrastruktur

STRATEGI 2
INVITERENDE MED GRØNNE OASER

- VELKOMMEN TIL RANDERS - Let parkering og adgang
- OPLEVELSESRUTER - Inviterende wayfinding
- GRØNNERE MIDTBY - mere bykvalitet for pengene

STRATEGI 3
MIDTBY HELE DØGNET

- OMDANNELSE OG ANVENDELSE - Bæredygtig byomdannelse
- FORTÆTTET BYLIV - gode rammer for byliv, handel og ophold

STRATEGI 4
MIDTBYEN - OGSÅ OM 100 ÅR

- REKREATIV KLIMATILPASNING - Østervold og klimabåndet
- ÅBNE MIDTBYEN MOD VANDET- Gode forbindelser på tværs
- TILTRÆKKE INVESTORER - i alle skalaer

KOMMUNIKATION

Vi bidrager alle til fortællingen om midtbyen, når vi bruger den og taler om den. De ting, vi gør og siger, er med til at skabe fortællingen om midtbyen, som finder vej til både de traditionelle medier og sociale medier.

Det handler om en stærk sammenhæng mellem fortællingen, de fysiske rammer og de fællesskaber, som midtbyen tilbyder – og vi kan påvirke dem alle sammen. Når folk som ikke kender Randers kommer til midtbyen, er de ofte positivt overraskede over den. Derfor er det vigtigt, at flere får oplevelsen af Randers.

Randers Egnsteaters forestilling, Watermusic på havnen i 2017, var en af de begivenheder, som skubbede til fortællingen og viste, hvad byen også kan, hvis vi griber mulighederne. Der skabes rigtig meget kvalitet i Randers – det skal vi blive bedre til at vise og gøre til en naturlig del af fortællingen om midtbyen.

Initiativer som En By i Galaksen, Rådhushaven og Jul i Randers viser andre sider af midtbyen, som er værd at fremhæve, og som mange kan spille med på. En koordineret og målrettet kommunikationsindsats kan være det, der viser os selv og omverdenen, hvor midtbyen er på vej hen, og hvilke kvaliteter den rummer. Det arbejder vi aktivt med at koordinere på tværs af en lang række toneangivende aktører, og den indsats vil vi gerne prioritere endnu højere.

FORTÆLLING

DET VI FREMHÆVER

Det vi er gode til, branding, traditioner, kvartersidentitet, det gode liv, det smukke

FYSISK

DE FYSISKE RAMMER

De historiske huse, bynatur, belægnings, gade- og byrum, æstetik, parkering, trafik, opholdskvalitet, funktioner

FÆLLESSKAB

DET VI MØDES OM

Byliv, arrangementer og events, aktiviteter, drift, "bid's", samarbejde

NOGET AT KOMME EFTER

Bymidtens aktører er enige om, at det vigtigste for en positiv udvikling af midtbyen, er at der er noget indhold at komme efter og samles om. Det kan være events, aktiviteter, handel eller særlige steder, som byder på en oplevelse i stort og småt. Oplevelserne i midtbyen skal være af god kvalitet, kommunikerer tydeligt og se godt ud.

Midtbyen har en række byrum, der med hver deres stemning og atmosfære, inviterer til forskellig brug. Vi ønsker at styrke karakteren af de enkelte byrum, så de tilsammen rummer en bred palette af tilbud. Det enkelte by- og gaderum skal derfor ses i sin helhed og have en sammenhængende belægning og indretning, som tager hensyn til byrummets brug til ophold, udeservering, vareudstilling mv. Vi skal være endnu bedre til at forstærke de lokale potentialer og gennem arrangementer skabe stærke traditioner koblet til byens rum. Eksempelvis er Slotspladsen koblet på aktivitet for børnefamilierne mens sportsevents, eller aktiviteter for unge er en integreret del af livet på Jens Otto Krags Plads.

Derudover tester vi løbende nye anvendelsesmuligheder for midtbyen som ramme for aktivitet og oplevelser. I forbindelse med større events kan det give værdi, at inddrage gader og arealer midlertidigt for at give plads til oplevelser. F.eks. har Havnegade i flere tilfælde været spærret, for at give rum for bedre forbindelser mellem midtbyen og vandet, mens andre større gader inddrages i forbindelse med cykelløb.

INITIATIVER

- Vi vil støtte op om en levende midtby med aktiviteter og oplevelser i byens rum hele året.
- Vi vil understøtte en Plug 'n play eventinfrastruktur, der gør det let, at bruge byens rum til arrangementer og oplevelser.

BYRUM I BYKERNEN

Vestervold

ERIK MENVEDS PLADS
cafeliv, latinerkvarter, musik,
gæstfrihed, afslappet

KIRKETORVET
Traditioner, musik, kultur,
bynatur, ro, torvehandel, kul-
turarv, lys, latinerstemning

RÅDHUSTORVET
Byens mødested, events,
madsceane, hjerte,
demokrati, tradition og kultur

SLOTSPLADSEN
Børn, familie, leg, afslapning,
pauserum, børnekultur,
traditioner

**JENS OTTO KRAGS
PLADS**
kulturplads, Ungeliv,
uddannelse, lyd, ejerskab,
street, sport, skøjtebane

ØSTERVOLD
de store arrangementer, kunst,
kultur, vand, events, bibliotek,
sport, festivals

DYTMÆRSKEN
sæson, ankomst, ventetid,
inspiration, musik, transport,
velkomst
hverdagsmøder

TORVEGADE
Udeservering, 'torvehandel',
pauserum, nye
traditioner

STOREGADE (TORVET)
Udeservering, sommerliv, pop-
up koncerter, festivalarena
Gudenaen

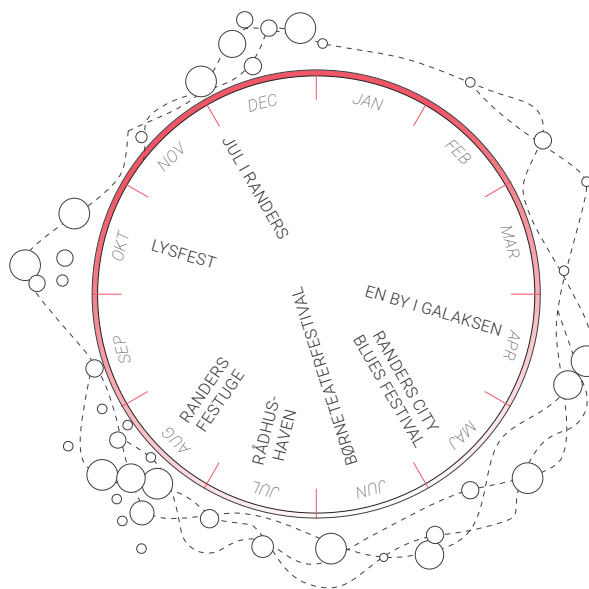

LEVENDE MIDTBY - OPLEVELSER OG AKTIVITETER HELE ÅRET

Vi vil støtte op om en levende midtby med aktiviteter og oplevelser i byens rum hele året. Midtbyen har et rigt kulturliv og mange initiativrige aktører, som gerne vil skabe arrangementer og liv i byens rum. Vi er stolte over den mangfoldighed af oplevelser og aktiviteter Randers kan byde på.

Det er i høj grad byens foreninger, erhvervsdrivende og mange kulturaktører, der på eget initiativ, eller i et samarbejde med eventsekretariatet, skaber indhold og oplevelser i byens rum. En bylivspulje kan understøtte denne entreprenørånd, ved at støtte op om initiativerne, koordinere markedsføring eller bistå med hjælp til byudstyr og praktiske forhold, så vi får endnu flere aktiviteter og oplevelser i byens rum skabt af byen.

Randers Midtby danner ramme om en række traditioner, som den brugerbevarende Randers Festuge, Rådhushaven, Jul i Randers og Randers - En By i Galaksen. Selv om vi kender dem, forandres de fra år til år og giver nye oplevelser og indtryk. Traditioner og tilbagevendende begivenheder giver mulighed for at koordinere på tværs af alle, der har en god ide, som kan støtte op om temaet, hvilket giver større gennemslagskraft.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Styrke samarbejdet på tværs af aktører om at skabe et stærkt årshjul af tilbagevendende traditioner og nye begivenheder i byens rum.
- Koordinere og markedsføre Randers' kvaliteter og oplevelser endnu stærkere.
- Afsætte midler til at støtte op om livet i byen, som kan anvendes fleksibelt, og styrke et bredt udbud af oplevelser og aktiviteter i byens rum.

Øverste billede: Årshjulet udbygges løbende og koordineres i samarbejde med byens aktører. Her er plads til mange flere både tilbagevendende traditioner og engangsoplevelser.

Nederste billede: Randers er lysets by, og det omfatter både permanente lyskunstinstitutioner, lysfest i efteråret og midlertidige lysinstallationer, der er med til at skabe oplevelser i mørket. / Foto Randers City

Modstående side: Slotspladsen er et godt eksempel på et byrum, der kan rumme både hverdagsophold og store arrangementer. Flere oplevelser for børn og familier gør, at Randers Midtby ikke kun er et sted at gøre sine indkøb, men en destination med mange tilbud. / Foto Randers City

BØRNEEVENT PÅ SLOTSPLADSEN

MBT STREET CHALLENGE 2019 - RANDERS FESTUGE 2019

PLUG 'N PLAY - UDBYGGET EVENTINFRASTRUKTUR

Vi vil understøtte en Plug 'n play eventinfrastruktur, der gør det let, at bruge byens rum til arrangementer og oplevelser. De smukke rammer låner vi gerne ud, når blot vi ved, at der bliver passet godt på dem. Små tiltag de rigtige steder vil gøre det lettere at skabe små og store aktiviteter i byrummene.

Når vi vil skabe endnu mere at komme efter, skal det også være nemt at bruge byens rum til arrangementer. Derfor skal vi udbygge serviceinfrastrukturen i byrummene, så det er overskueligt at skabe de nye aktiviteter og tilbagevendende traditioner i midtbyen.

Der skal fokus på at udvide sæsonen og udvikle fleksible løsninger, der passer diskret ind i de smukke historiske rammer i midtbyen. Det handler både om helt basale ting som adgang til strøm, vand og relevant byinventar og om mulighed for let afgang til ly og læ i forskellige byrum.

Vi vil fremme en udbygget smart-city infrastruktur i Randers Midtby og løbende integrere teknologier i byrummet for at understøtte midtbyens mange funktioner. F.eks. arbejder vi allerede med kortlægning af fodgængerstrømme og wifi i gågaderne.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Gøre det let at bruge byens rum til arrangementer gennem bedre digitale løsninger og en god dialog.
- Udbygge serviceinfrastrukturen i byrummene med f.eks. eludtag, vand, belysning, mulighed for let opsætning af fleksibel overdækning, flytbar terrorsikring etc.
- Tydeliggøre hvad de enkelte byrum kan og f.eks. prioritere, hvor der skal kunne være støjende aktiviteter og events, så miljøkonflikter minimeres.
- Arbejde med smart-city løsninger i midtbyen

Billede øverst: Randers Festuge

Billede nederst: Randers City og Randers Kommune har opsat wirer mellem husene i byens gågader, som benyttes til løbende at ændre bybilledet og markere events. Den foranderlige bymidte er en del af oplevelsen. / Foto Randers City

Collage modstående side: Kirketorget har potentiale til meget mere. Servicefaciliteter til bl.a. overdækning af torvehandel, mere ophold, et grønnere bymiljø eller arrangerede minikoncerter kan være med til at forløse dette. Derudover er Kirketorget et vigtigt ankerpunkt i ankomsten til bykernen fra vest.

COLLAGE KIRKETORVET

TYDELIG MARKERING AF VEJBANE

OPLEVELSESRUTE

UDENDØRS ORGEL

AKTIVE FACADER OG KANTZONER

KUNSTERISK SEJLOVERDÆNING

MULIGHED FOR KLASSISK KONCERT

CAFELIV I LATINERKVARTERET

KLIMAGADE

BÆNKE OG OPHOLD

JUL I RANDERS

Vi sætter hvert år lys på de historiske rammer og skaber en magisk stemning ved juletid i Randers - lysets by.

RANDERS
EN BY I GALAKSEN

Randers Kunstmuseum Østjylland
Randers Bibliotek

RANDERS - EN BY I GALAKSEN

En by i Galaksen er et godt eksempel på et stort event i Randers, som gennem koordineret markedsføring i kommunikationsnetværket er kommet bredt ud.

INVITERENDE MED GRØNNE OASER

Har man valgt at besøge midtbyen eller bo her, skal man føle sig velkommen og få lyst til at se mere. Midtbyen skal afspejle gæstfrihed, imødekommenhed og give lyst til gå på opdagelse i historiske rammer med nærhed til naturen.

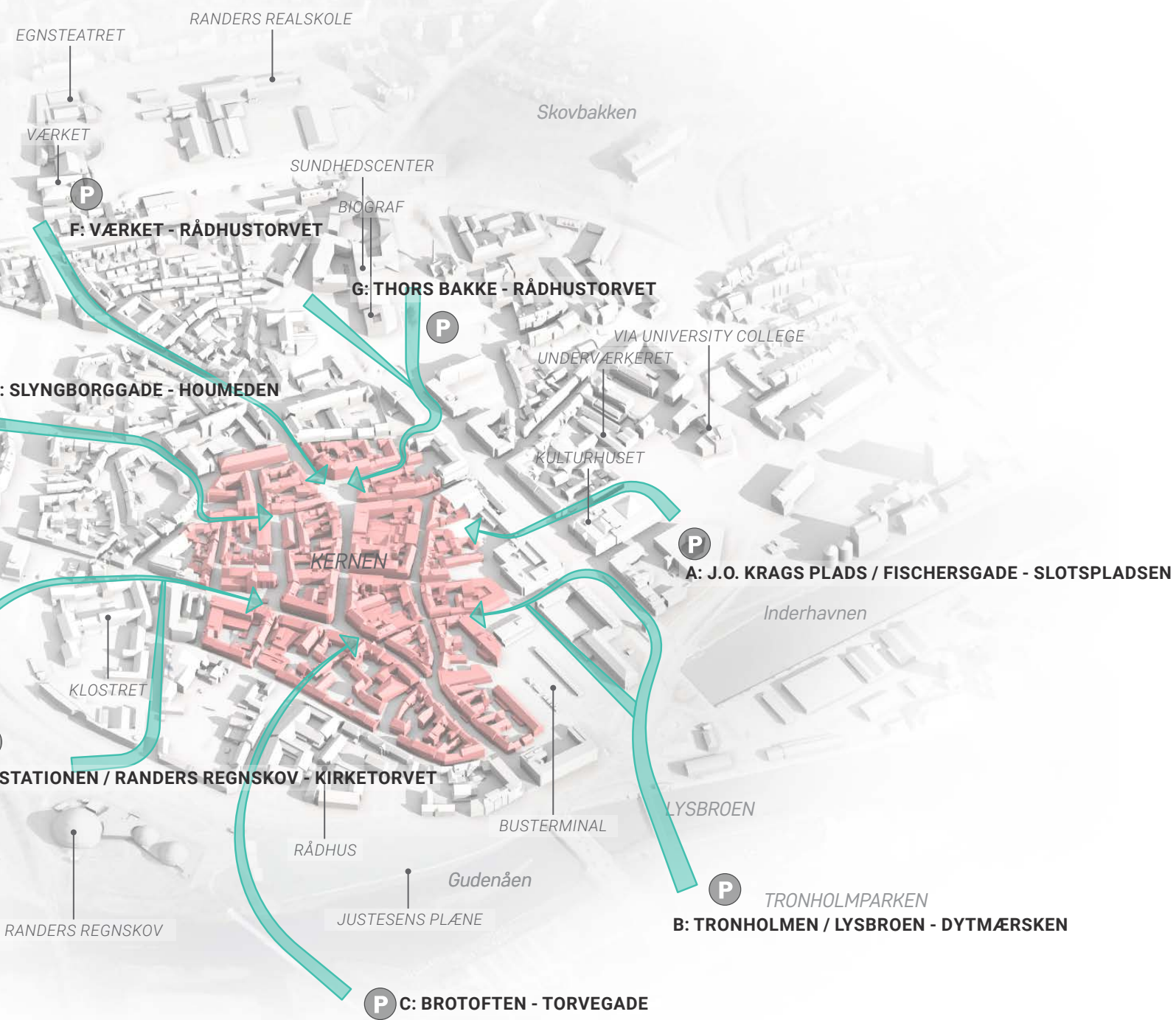
INITIATIVER

- Vi vil byde alle 'velkommen til Randers', og det skal være let og indbydende at ankomme til midtbyen – uanset om man går, kommer med bil, bus, tog eller cykler.
- Vi vil understøtte varierede og indbydende oplevelsesruter fra p-pladser og attraktioner i midtbyens periferi til bykernen.
- Vi vil skabe en grønnere midtby og få mere bykvalitet for pengene i en midtby, ved at sammentænke de nødvendige investeringer i f.eks. klimatilpasning med en grønnere midtby og arbejde med sæsonbetonede grønne elementer i midtbyen.

OPLEVELSESRUTER TIL BYKERNEN

VELKOMMEN TIL RANDERS MIDTBY- LET PARKERING OG ADGANG

Vi vil byde alle velkomne til Randers, og det skal være let og indbydende at ankomme til midtbyen – uanset om man går, kommer med bil, bus, tog eller cykler. Alle veje fører til Randers, og midtbyen har et godt udbud af parkeringsmuligheder, men vi kan få flere gæster og gøre det lettere at komme hertil.

Midtbyen tilbyder mange parkeringspladser, og det er altid muligt at finde et sted at holde. Forbindelserne fra de større parkeringspladser til gågadenettet og kommunikationen om, hvor der er ledige pladser kan dog forbedres markant, og give en bedre oplevelse for både gæster og beboere.

Handlinger- Det vil vi gøre:

- Genetablere en tydelig og dynamisk digital parkerings-henvisning og forenkle betalingssystemerne på de kommunale pladser.
- Tydeliggøre gågadeforløbet 'Sløjfen' som et særligt gadeforløb, hvor bilerne i hverdagen kan færdes under hensyntagen til de gående, og hvor der sikres, at de tilstødende bilfrie gågader ikke anvendes til kørsel uden tilladelse. Det gælder f.eks. Storegade, Slotspladsen, Houmeden og nedre Torvegade.
- Arbejde på at finde gode, samlede parkeringsløsninger til kommende boliger i midtbyen, som også giver plads til gode opholdskvaliteter.
- Fortsætte udbygningen af cykelparkering i midtbyen.

Øverste billede: P-huset i Fischersgade er et eksempel på, at der er rigtig mange parkeringspladser lige op til bykernen. Randers Midtby har hele 2700 parkeringspladser, og tællinger viser, at der altid er flere hundrede ledige pladser i midtbyen. Det skal være tydeligere, når man kommer til byen

Nederste billede: Nogle af midtbyens parkeringspladser ligger på den anden side af vandet, og selvom de kun ligger få minutters gang fra centrum, får man lejlighed til at opleve den skønne natur og de smukke stibroer, der fører over fjord og å, når man starter sit besøg herfra.

Collagen modstående side: viser hvordan en omdannelse af busterminalen og omdannelsen af Burschesgade til Klimagade kunne se ud.

COLLAGE BURSCHESGADE MOD BUSTERMINALEN

OMDANNELSE AF SLOTSCENTERET

GRØNNERE BYMILJØ

KIG TIL VANDET

TAGTERRASSE

UDVIDELSE AF FØTEX

KLIMAGADE

KØRSEL I BEGGE RETNINGER

LYS I BELÆGNINGEN VED SLØJFEN

OPLEVELSESROUTER - INVITERENDE WAYFINDING

Vi vil understøtte varierede og indbydende oplevelsesruter fra p-pladser og attraktioner i midtbyens periferi til gågadenettet. En middelaldermidtby er fuld af krinkelkroge og let at fare vild i. Det er en kvalitet, som vi skal værne om, samtidig med at vi gør det let og inspirerende at finde vej fra de større p-pladser og attraktioner ind i gågadenettet.

Vi bliver først en del af bylivet, når vi er til fods og derfor skal vi arbejde på at skabe spændende fodgængerruter ind i kerne fra byens store parkeringspladser og på tværs af midtbyens øvrige bykvarterer.

Oplevelsesruterne skal afspejle og styrke de bykvarterer de forbinder og de vil derfor skulle udvikles forskelligt. Der kan eksempelvis arbejdes med lyskunst, børnekultur og kunst på kulturruten fra Jens Otto Krags Plads til bykernen - eller grønne oaser og bynatur på ruten fra Regnskoven og Vorup Enge til midtbyen.

Ruterne forbinder samtidig midtbyen med de oplevelser og fortællinger, som ligger lige udenfor den historiske bykerne, og det er også værd at formidle.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Arbejde med oplevelsesruter, hvor fodgængeroplevelsen og orienteringen prioriteres højt, når vi omdanner bygninger og gaderum på ruterne fra de større p-pladser ind til gågadenettet.
- Arbejde med at styrke byrummene Rådhusortet, Slotspladsen, Østervold, Kirketorget, Musiktorvet i Storegade og Erik Menveds Plads i Houmeden, som pejlemærker og byrum, der byder på hver deres oplevelse og atmosfære.
- Udbygge brugen af orienteringsskiltning, byinventar, lys og markeringer i belægningen til at guide besøgende rundt og understrege karakteren i særlige områder.

Øverste billede: Lysbroen er et eksempel på hvordan lyskunst kan bruges til at skabe en fortælling og særlig stemning langs en oplevelsesrute. //illustration YOKE

Nederste billede: Vi er stolte af den snørklede, historiske bykerne, men vi vil gøre det lettere for andre at gå på opdagelse i vores midtby. Wayfinding som eksempelvis skiltning kan udbygges, ligesom ruterne kan understøttes med spor i belægning mv.

Collage modstående side: Langs oplevelsesruterne er stueetager og kantzoner vigtige, på collage til højre er vist et eksempel på hvordan, der kan skabes et grønnere opholdsrum på Laksetorvet med mulighed for ophold og hvordan bygningernes stueetager åbnes mod ruten.

COLLAGE LAKSETORVET

AKTIVE KANTZONER

ÅBNE ELLER AKTIVE STUEETAGER

KORT-TIDS PARKERING

MULIGHED FOR OVERDÆKNING

GRØNT BYRUM

CYKELSERVICESTATION

OPHOLD

**ENKELTE STEDER KAN
BELÆGNINGEN FORTSÆTTES OVER VEJBANEN**

GRØNNERE MIDTBY - MERE BYKVALITET FOR PENGENE

Vi vil skabe en grønnere midtby og få mere bykvalitet på steder, hvor pladsen er knap, ved at samtænke de nødvendige investeringer i f.eks. klimatilpasning med beplantning og arbejde med sæsonbetonede grønne elementer i midtbyen.

Randers ligger midt i naturen, og der er et stort ønske blandt byens borgere om at invitere det grønne ind, hvor der er plads. Der kan bruges grønne elementer til at understøtte oplevelsesruter og skabe opholdsvenlige bymiljøer.

I en midtby, hvor en stor del af gadestrukturen blev etableret i middelalderen er der kamp om arealerne. Der skal være plads til det hele; bylivet, parkering, regnvandshåndtering og renovation. Vi har derfor behov for, at indtænke rekreative og grønne kvaliteter, når vi fx. investerer i klimatilpasning eller bygger nyt.

Derudover har midtbyens aktører, såvel som kommunen, en stærk tradition for at bruge sæsonbetonede grønne elementer i bykernen, hvilket både bidrager til nye oplevelser og forskønner bymiljøet.

Fremover vil det grønne i byen kunne blive et gennemgående element, som nogle steder driftes af kommunen og andre steder af forsyningselskab, beboere, bydelsfælleskaber eller frivillige.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Samtænke rekreative kvaliteter med f.eks. investering i regnvandshåndtering i midtbyen, hvor bænke, regnbede og vandrender kan give flere kvaliteter til byens gader og byrum.
- Bruge grønne elementer til at understøtte oplevelsesruterne og sammenhængen til naturen uden for midtbyen.
- Bruge sæsonbetonede grønne elementer i midlertidige tiltag, som f.eks. juletræsskov, Rådhushaven og blomsterkummer i sommerhalvåret.
- Arbejde med bæredygtige driftskoncepter for en grønnere midtby.

Billede øverst: Engen på Jens Otte Kravs Plads blev anlagt, som en midlertidigt grønt byrum, på baggrund af borgernes ønsker om, at finde de steder i byen, hvor naturen kan fylde noget mere.

Billede nederst: Test med grønne byrumselementer, som en del af klimatilpasningen i byens gader. På billedet er vist Vandmiljø Randers på Østergade, der bl.a. skal være med til at finde nye driftskoncepter i forbindelse med anlæggene.

Collage til højre: Eksempel på hvordan Vestergade, der også er udpeget som oplevelsesrute, kan få en mere grøn profil og anlægges som klimagade.

COLLAGE VESTERGADE

NYE BYGGEMULIGHEDER

GRØNNERE BYMILJØ

OPLEVELSESRUTE AFSPEJLER KLOSTERETS GRØNNE UDTRYK

KLIMAGDE

LYS I BELÆGNINGEN

MIDTBY HELE DØGNET

Midtbyens rolle som mødested i smukke rammer skal fastholdes – både for gæster og beboere. Der skal arbejdes på at skabe synergier mellem forskellige anvendelser, som giver en spændende midtby, der appellerer bredt – både i byens gader og i stueetagerne i bykernen. Flere boliger i midtbyen og nye typer byerhverv vil kunne bidrage til liv uden for butikernes åbningstider.

INITIATIVER:

- Vi vil arbejde med omdannelse og anvendelse i midtbyens kvarterer, som understøtter en bæredygtig byomdannelse med fokus på et koncentreret handelsliv og nye muligheder for attraktive byboliger og byerhverv.
- Vi vil understøtte et fortættet byliv i kernen gennem kvartersindsatser, 1:1 forsøg og synergier imellem kommune, kulturlivet, handelslivet og restaurationslivet.
- Midtbyens serviceinfrastruktur skal geares til nye anvendelser og understøtte såvel en smidig gæsteoplevelse som de funktioner, der skaber liv i midtbyens bygningsmasse.

MIDTBYENS KVARTERER

KULTURSTRØGET

Skovbakken

ØSTERGADE-KVARTERET

Bolig og byerhverv

KERNEN

SØMMEN

Havnen

Gudenåen

Randers Regnskov

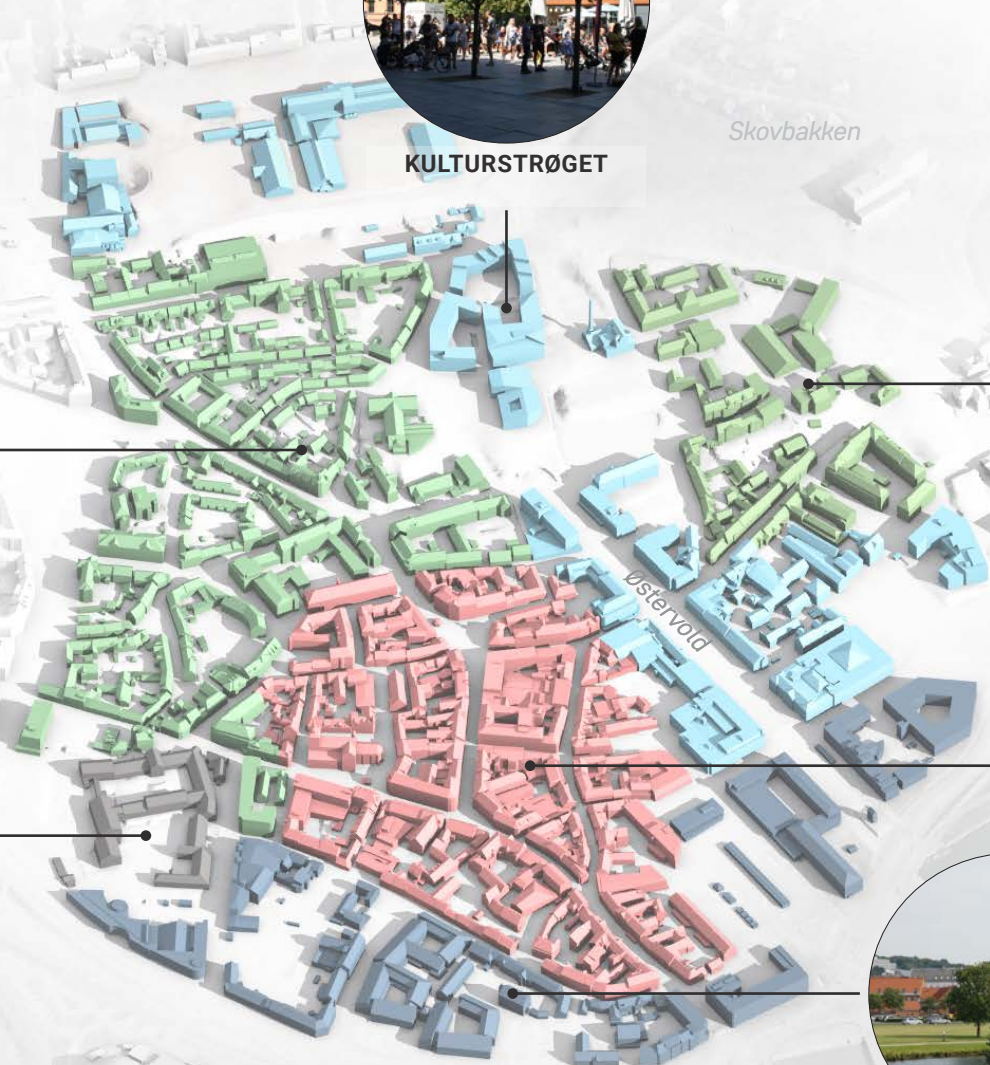

VESTERVOLD-KVARTERET

Bolig og byerhverv

KLOSTERET

Østervold

OMDANNELSE OG ANVENDELSE - BÆREDYGTIG BYOMDANNELSE

Vi vil arbejde med omdannelse og anvendelse i midtbyens kvarterer, som understøtter en bæredygtig byomdannelse med fokus på et koncentreret handelsliv og samtidig nye muligheder for attraktive byboliger og byerhverv.

Midtbyen består af flere kvarterer, og de enkelte gader og områder udvikler sig forskelligt. Det skal vi være opmærksomme på, når vi omdanner eller ændrer anvendelse, så vi styrker den særlige kvartersidentitet og har øje for vores kulturarv.

Flere beboere er med til at give liv i byen og det kan bl.a. understøttes ved at give mulighed for boliger i stueetager i midtbyen, uden for oplevelsesruter og handeleggader, ligesom der ligger et stort potentiale i bygningsmassen fra første sal og op.

I bymidten er der derudover en række ejendomme og byggegrunde, som venter på det rigtige projekt, som vil kunne generere nyt liv bygningsmassen.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Udarbejde principper for omdannelse og anvendelse, der værner om og styrker midtbyens forskellige kvarterer.
- Bruge omdannelse til samtidig at iscenesætte byens unikke kultur- og bygningsarv.
- at ændre plangrundlaget i midtbyen, så det aktive byliv koncentrerer, og så der bliver mulighed for boliger i stueetagerne i de gader, der ikke fremover vurderes at ville være en del af den bærende handeleggadestruktur.
- Synliggøre den bagvedliggende bykerne og synliggøre den unikke kulturarv, når der planlægges for omdannelsesprojekter i Sømmen.
- Arbejde på at udvikle en smidig serviceinfrastruktur, som afspejler den ændrede brug af byens gader og ejendomme – f.eks. i form af bedre løsninger for affaldshåndtering, understøttelse af rammerne for nethandel og restaurationsdrift, offentligt tilgængelige toiletter mv.

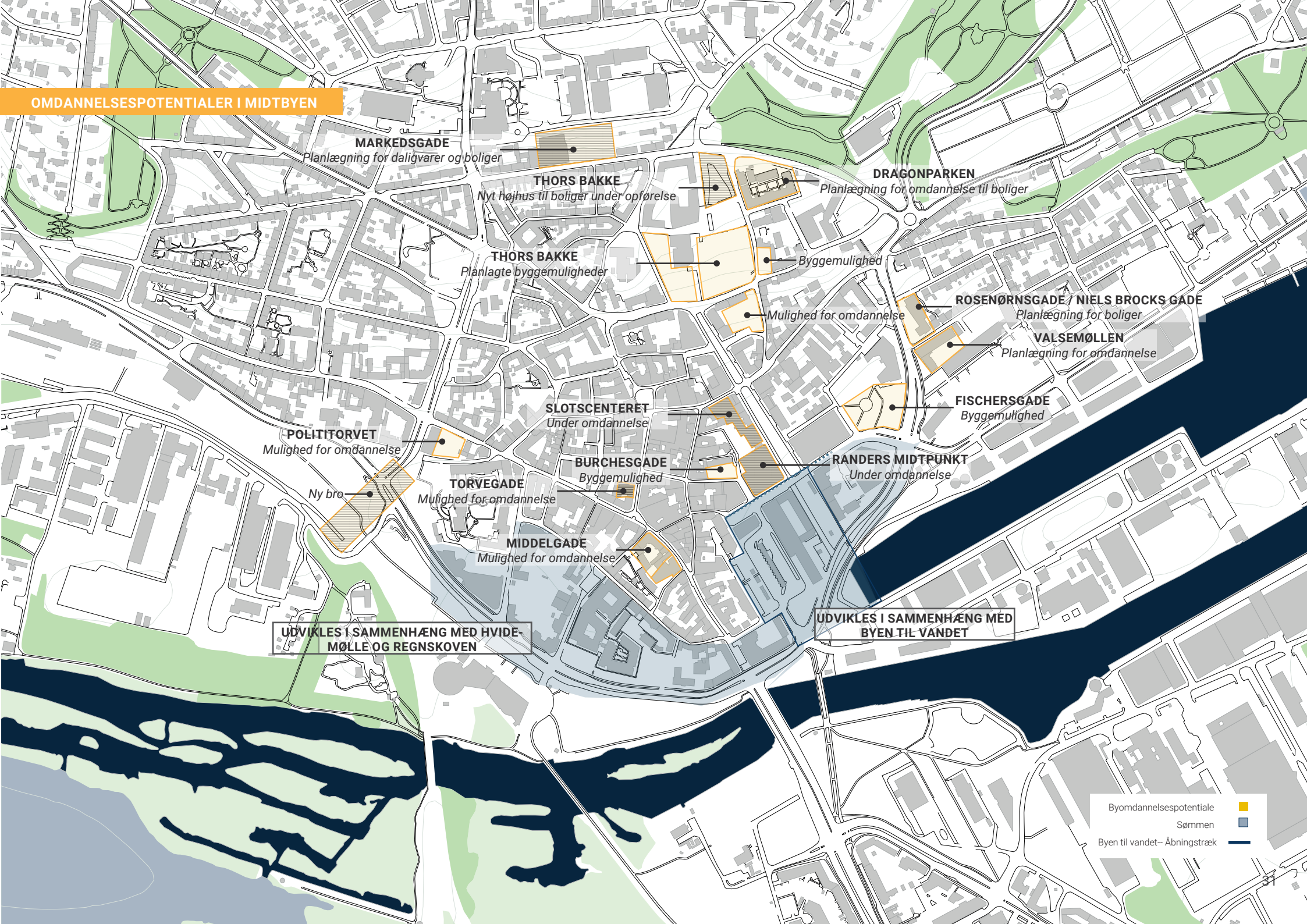
Billede øverst: Oluf Bagers Plads i Odense er et smukt eksempel på hvordan byrum, arkitektur og materialevalg er med til både at fremhæve de historiske bygninger og integrere nyt byggeri i de historiske rammer. /Foto Realdania

Billede nederst højre: Lille Rosengård er et eksempel på en del af den historiske bykerne, som kan iscenesættes i højere grad.

Billede nederst venstre: Søren Møllers Gade skole er et godt eksempel på en bygning, der har fået nyt liv som boliger.

OMDANNELSESPOTENTIALER I MIDTBYEN

MARKEDSGADE

Planlægning for boligvarer og boliger

THORS BAKKE

Nyt højhus til boliger under opførelse

DRAGONPARKEN

Planlægning for omdannelse til boliger

THORS BAKKE

Planlagte byggemuligheder

Byggemulighed

Mulighed for omdannelse

ROSENØRNSGADE / NIELS BROCKSGADE

Planlægning for boliger

VALSEMØLLEN

Planlægning for omdannelse

POLITITORVET

Mulighed for omdannelse

SLOTSCENTERET

Under omdannelse

FISCHERSGADE

Byggemulighed

Ny bro

BURCHESGADE

Byggemulighed

RANDERS MIDTPUNKT

Under omdannelse

TORVEGADE

Mulighed for omdannelse

MIDDELGADE

Mulighed for omdannelse

UDVIKLES I SAMMENHÆNG MED HVIDE-MØLLE OG REGNSKOVEN

UDVIKLES I SAMMENHÆNG MED BYEN TIL VANDET

Byomdannelsespotentiale

Sømmen

Byen til vandet - Åbningstræk

KERNEN

Stemning og byliv: Den historiske bykerne lever hele døgnet. Her er aktivitet, noget at se på, et rart sted at opholde sig, plads til at slentre og se på butiksvinduer eller slå sig ned og betragte bylivet fra en cafestol. Byrummene indbyder til at mødes, tage en pause og opleve den stemningsfulde, historiske bykerne med dens mange fristelser, smutveje og krinkelkroge. Man kan være her uden at skulle noget. Man kan bo på de øvre etager og bruge byens rum som dagligstue.

Det skal vi værne om: De bevaringsværdige huse, de snørkede gader, der aldrig ender blindt og det historiske bymiljø er bykernens trumfkort. Det spændende handels- og restaurationsliv, som trækker folk til. De levende og åbne facader i handelsgaderne.

Det skal vi have mere af: Grønne åndehuller med siddepladser, der indbyder til ophold. Tydelig wayfinding i og omkring bykernen med afsæt i byens rum som ankerpunkter. Kunstnerisk belysning, der gør vinter- og aftenbyen magisk. Spændende fodgængersmutveje. Begivenheder og aktiviteter, der understøtter oplevelsen af en spændende, foranderlig og levende historisk bykerne.

KULTURSTRØGET

Stemning og byliv: Kulturstrøget er i høj grad en sammensat bydel med et publikum. Her bliver man klogere, inspireret og beriget af kulturlivet, både dag og aften, og af mulighederne for at dygtiggøre sig på midtbyens uddannelsesinstitutioner. Jens Otto Krags Plads er et omdrejningspunkt for ungdomsliv og kreativ udfoldelse og er sammen med Østervold ramme for en række traditioner og events i midtbyen.

Det skal vi værne om: De selvkørende kulturelle miljøer er kvarterets trumfkort. De trækker folk til midtbyen i hverdagen. Den høje kvalitet og det kunstneriske islæt i byrum og byggeri.

Det skal vi have mere af: Kunstnerisk belysning, der gør vinter- og aftenbyen magisk. Bedre sammenhænge mellem kvarterets tilbud og til de omgivende kvarterer. Begivenheder og aktiviteter, der giver genlyd og fylder.

ØSTERGADEKVARTERET

Stemning og byliv: Bydelen bevæger sig i retning af at være et centralt beliggende boligområde med restauranter, klinikker og andre byerhverv. Udsigten og nærhed til byskoven og Kongens Ege kendetegner kvarteret.

Det skal vi værne om: De bevaringsværdige bymiljøer og den blandede anvendelse.

Det skal vi have mere af: Små grønne åndehuller, og vand i byen. Ombygninger og nybyggeri – primært til boligformål – der indpasses med følelse. Sammenhænge til de omgivende bykvarterer skal styrkes.

SØMMEN

Stemning og byliv: Sømmen er grænselandet imellem den historiske midtby og vandet. Her sætter Byen til Vandet takten for en markant omdannelse. Området rummer en række rekreative kvaliteter og spiller en vigtig rolle i mange menneskers bevidsthed.

Det skal vi værne om: Indblikket til de bevaringsværdige huse, nærheden til naturen og busterminalen som et centralt knudepunkt.

Det skal vi have mere af: Forbindelser, by- og landskabsmiljøer, der fletter midtbyen og naturen sammen. Åbninger mod bykernen, der fremhæver og de historiske huse og bevaringsværdige ejendomme i bykernen. En flot velkomst til Randers og en blandet anvendelse i bykvarteret, som appellerer til alle i byen. Kunstnerisk belysning og en iscenesættelse af byens møde med naturen, der byder alle velkommen til den inviterende midtby.

VESTERVOLDKVARTERET

Stemning og byliv: Det kuperede og primært brostensbelagte bykvarter er en naturlig forlængelse af den stemningsfulde, historiske midtby. Her er smalle gader og attraktive byboliger krydret med byerhverv og institutioner.

Det skal vi værne om: De bevaringsværdige huse og bymiljøer er bydelens trumfkort. De primært brostensbelagte gader og fine gårdmiljøer skal styrkes og bevares.

Det skal vi have mere af: Små grønne åndehuller, der indbyder til ophold og fællesskab for områdets beboere. Spændende fodgængersmutveje og kig fra den omkringliggende by til de historiske miljøer. I den sydlige del af kvarteret omkring Vestergade er der potentiale for ombygninger og nybyggeri – primært til boligformål - der indpasses med følelse og bidrager til det samlede bymiljø i det charmerende bykvarter med historie og sjæl.

KLOSTERET

Stemning og byliv: Klosteret er en tidsløsme og grøn oase i midtbyen. Området er primært for beboerne og deres gæster, men de gamle bygninger og klosterhaven er med til at skabe et særligt sted i byen. Her kommer man oftest, hvis man er inviteret, eller besøger stedets kirkegård.

Det skal vi værne om: Stemningen af en anden verden, de bevaringsværdige huse, parken og kirkegården.

Det skal vi have mere af: Mere indbydende kanter langs klosteret, som får dets karakter af åndehul til at træde tydeligere frem. Synliggøre det grønne fra Klosterhaven i gaderummet og styrke den grønne identitet i kvarteret.

FORTÆTTET BYLIV- GODE RAMMER FOR BYLIV, HANDEL OG OPHOLD

Vi vil understøtte et fortættet byliv gennem kvartersindsatser, 1:1 forsøg og synergier imellem kommune, kulturlivet, handelslivet og restaurationslivet.

En stærk midtby er en koncentreret midtby hvor handel og andre byerhverv ligger tæt sammen. Det er vigtigt at fastholde og udvikle by- og handelslivet omkring de prioriterede handlegader, og centrale byrum som knyttes an til oplevelsesruterne.

Bykvartererne i kernen udvikler sig løbende og i dag har vi to eksempler på at de erhvervsdrivende organiserer sig og samarbejder omkring udviklingen af et helt lokalt område - et såkaldt BID-samarbejde.

Vi skal berige og udvikle vores bykerne med kunderejsen i fokus og åbne op for flere typer af anvendelse, der generer byliv og supplerer handel, med cafeer, udeservering, siddepladser og andre tilbud, der gør byoplevelsen spændende og tiltrækker byliv uden for almindelig åbningstid.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Revision af midtbylokalplan, så vi styrker oplevelsen af byliv, ved at fortætte bylivet omkring prioriterede handlegader og oplevelsesruterne. Herunder sikre mulighed for udeservering, ophold mv.
- Understøtte BID lignende kvartersindsatser, 1:1 forsøg og synergier imellem kommune, kulturlivet, handelslivet og restaurationslivet.
- Tydeliggøre Sløjfen som et særligt sted, hvor bilerne i hverdagens færdes på de gåendes præmisser.
- Særlig belysning, pullerter og andre tiltag skal sikre, at de bilfrie gågader omkring Sløjfen ikke bliver brugt som smutveje. Det kan understøttes ved at sikre, at der kun er adgang for ærinde- og beboerkørsel i nedre Torvegade og Storegade, samt på Slotspladsen.

BID Rådhusstorvet og BID Latinerkvarteret har været med til at udvikle identiteten og styrke fortællingen og aktiviteterne i de to områder. Vi vil gerne have udbredt denne type af samarbejde og også have grundejerne med.

Kortet til venstre viser de prioriterede gader i midtbyen, hvor handels- og bylivet koncentrerer og fortættes.

Collage modstående side viser Nedre Torvegade, der er fredeliggjort og dermed har frigjort plads til f.eks. udeservering, samtidig med at det er muligt at passere for bus og taxa, dog på de gåendes præmisser.

COLLAGE NEDRE TORVEGADE

NYE ANVÆNDELSER

COFFEE

GRØNNERE BYMILJØ

MULIGHED FOR OPSÆTNING AF SEJL ELLER PARASOLLER

UDESERVERING

FREDLIGFØRELSE AF NEDRE TORVEGADE

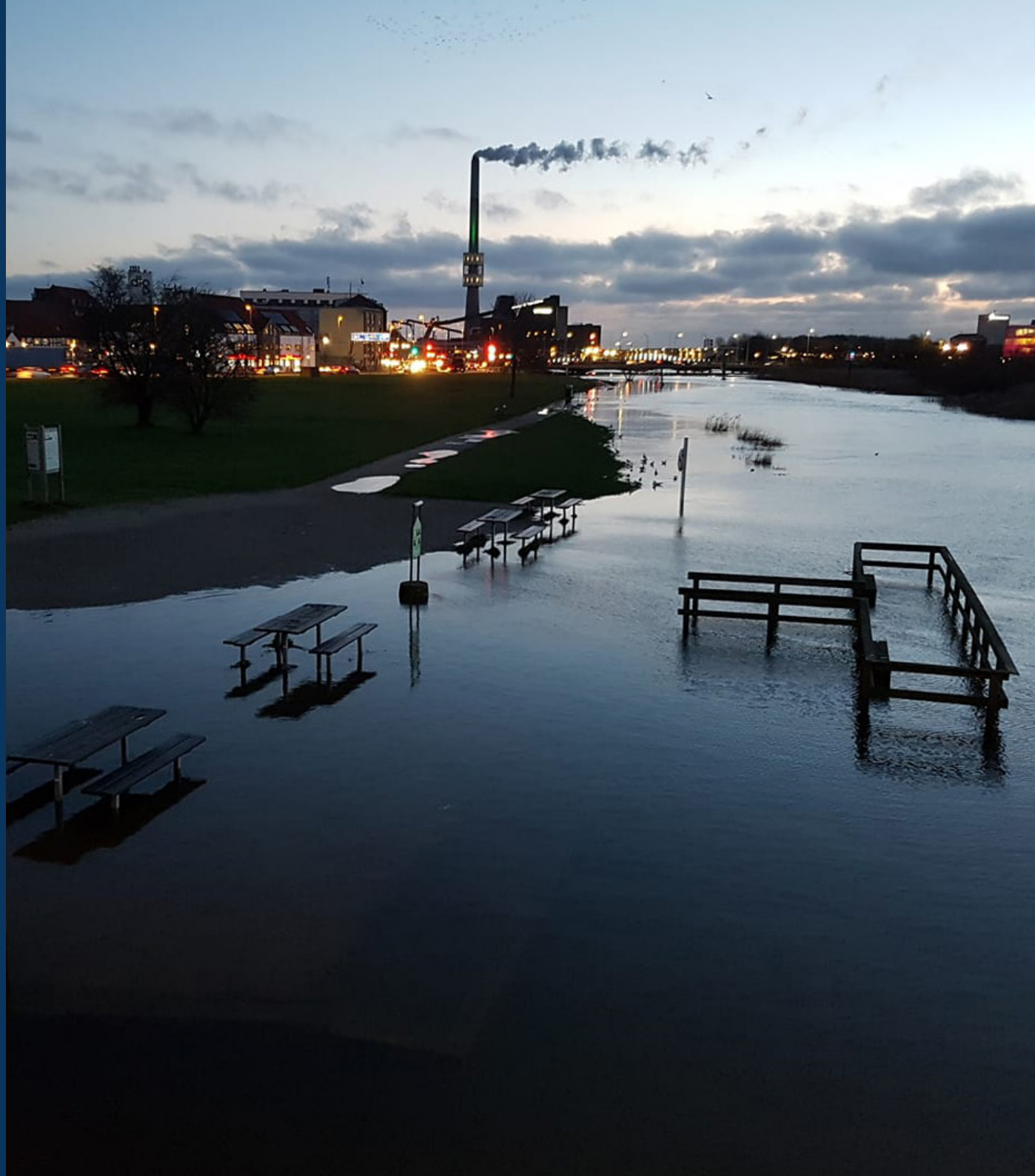

MIDTBYEN – OGSÅ OM 100 ÅR

Byen til Vandet er Randers Kommunes store, strategiske byudviklingsprojekt, som skal bygge ny by på de arealer, der frigives, når havnevirksomhederne flytter til en ny erhvervshavn længere ude i fjorden. Sammen med Realdania er vi i gang med at skabe en helhedsplan for området. Det store greb bygger på ideen om, at en ny broforbindelse øst for midtbyen vil kunne aflaste Havnegade trafikalt og sammen med en rekreativ, klimatilpasset kant mod vandet give mulighed for, at byen kan vokse ned mod vandet. Området omkring busterminalen, Østervold og Bolværksgrunden har arbejdstitlen Hængslet, fordi det er her, der er de bedste forudsætninger for at skabe gode fodgængerforbindelser og en attraktiv blandet bydel, som knytter midtbyen og inderhavnen sammen. De øvrige bydele vil overvejende få karakter af boligområder i tæt samspil med naturen.

INITIATIVER

- Vi vil gennem rekreativ klimatilpasning beskytte midtbyen og trække naturen helt ind i midtbyen.
- Vi vil åbne midtbyen mod vandet og binde midtbyen og havnen bedre sammen gennem gode fodgængerforbindelser og byrum på tværs af Havnegade og Tørvebyggen og omdannelse af området ved busterminalen.
- Vi vil tiltrække investorer i alle skala, og vi vil aktivt arbejde for at tiltrække de rigtige investorer til de muligheder, som opstår i midtbyen.

NY BRO
NY BROFORBINDELSE

'HÆNGSLET'
KNUDEPUNKT OG BLAN-
DET MIDTBYKVARTER

'KLIMABÅNDET'
REKREATIVT STRØG
OG BESKYTTELSE MOD
HØJVANDE

Østervold

Indre havnebassin

Randers Fjord

Randers Bro

Gudenåen

Den Blå bro

Vi vil gennem rekreativ klimatilpasning beskytte midtbyen og trække naturen helt ind i midtbyen. Dele af midtbyen er allerede i dag udsat, når det regner kraftigt og åen går over sine bredder. Det har vi brug for en langsigtet løsning på, som bevarer midtbyens historiske kvaliteter og oplevelsen af nærhed til naturen.

Løsningerne skal findes på flere niveauer. Klimatilpasning af midtbyen langs klimabåndet med regnvandskanal i Østervold og indpasning af regnvandshåndtering på overfladen, hvor det er muligt.

Noget af det helt særlige ved Randers Midtby er nærheden til naturen ved Gudenåen og fjorden. Den fortælling og beliggenhed skal være mere synlig i bymidten og borgerne har et stort ønske om mere bynatur.

Klimatilpasning på Østervold og langs klimabåndet giver en helt ny mulighed for at trække naturen helt ind i midtbyen. Gennem rekreativ klimatilpasning og beplantning skal vi udvikle en grønnere midtby, der flettes sammen med vandet og naturen syd for byen.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Indgå et tæt og forpligtende samarbejde med Vandmiljø Randers og andre investorer om realisering af en sammenhængende løsning langs hele det indre å- og havneløb.
- Udarbejde et helstøbt projekt for den nedre del af Østervold, som kan fungere som regnvandsbassin og som samtidig tilfører Østervold nye opholdskvaliteter, der tager hensyn til byrummets særlige karakter.
- Med afsæt i de planlagte demogader, vil vi undersøge mulighederne for at lede regnvand væk fra midtbyen på måder, der tilfører kvalitet til gader og byrum.

Billede øverst: Klimabåndet, Tørvebryggen og en del af Justens Plæne kan komme i spil i forbindelse med klimatilpasningen. Illustration/ SLA

Billede neders: Hospitalsgade kan være nøglen til at beskytte den vestlige del af Midtbyen mod oversvømmelse og samtidig kan det bidrage til oplevelseskvaliteten i gaden, så den guider folk fra regnskoven og ind i byen.

Modstående side: Østervold. Illustration/ C.F. Møller

ÅBNE MIDTBYEN MOD VANDET - GODE FORBINDELSER PÅ TVÆRS

Vi vil åbne midtbyen mod vandet og binde midtbyen og havnen bedre sammen gennem gode fodgængerforbindelser og byrum på tværs af Havnegade og Tørvebryggen og omdannelse af området ved busterminalen.

I kvarteret Sømmen er der i 1950'erne sket store forandringer, som slører oplevelsen af midtbyen og sammenhængen mellem by og vand. Vi vil binde kernen og vandet bedre sammen gennem realisering af Byen til vandet og omdannelse af området ved busterminalen.

De bærende træk i den historiske bykerne i Randers har kun ændret sig lidt de sidste mange hundrede år. Men de bydele, der støder op til den, har gennemgået store omvæltninger – især langs vandet.

Med Byen til Vandet - og andre muligheder for byomdannelse i sømmen mellem kernen og vandet – har vi muligheden for at skabe bedre sammenhænge og vise, at der gemmer sig noget spændende inde bag ved. Her er plads til funktioner, som ikke kan indpasses i de snævre gamle gader, men som bidrager til livet i midtbyen.

Området ved Busterminalen og Østervold kommer til at spille en vigtig rolle, og med visionerne i Byen til Vandet, kan Havnegade på sigt få mere karakter af bygade.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Væve videre på kernens struktur af varierende gader og byrum, når der skal omdannes eller opføres nyt i grænselandet mellem by og vand, ligesom kig til den historiske bymidte kan styrkes.
- Se sømmen som en ankomstzone med blandede byfunktioner, parkeringsmuligheder og inviterende forløb.
- Skabe bedre krydsningsmuligheder på Havnegade og Tørvebryggen for cyklister og gående.

Billeder denne side: Strædet i Køge er et fint eksempel på en ny gå- og handlegade, der passer ind i et købstadsmiljø med aktive facader i stueetagen (nederst), integreret med nye boliger med ophold på tagterrasser. (øverst) /Foto Køge Kommune.

Billede modstående side: Busterminalen og den tidligere Shellgrund er en del af Byen til Vandet, og intensionen er, at området skal udgøre et knudepunkt og et hængsel mellem midtbyen og vandet. De første skridt er taget ved at skabe visuel forbindelse og give shellgrunden et rekreativt præg.

Vi vil tiltrække investorer i alle skala, og vi vil aktivt arbejde for at tiltrække de rigtige investorer til de muligheder, som opstår i midtbyen. I Randers Midtby er der masser af potentiale, og der er plads til alle gode initiativer.

Det er afgørende for oplevelsen af midtbyen, at dens bygninger ser godt ud og bruges. Derfor er der behov for at fortsætte indsatsen for at tiltrække de rigtige investorer, vise hvor de relevante muligheder ligger og gå i dialog med ejendomssejere om tomme lokaler. Det sker på flere niveauer og kræver en indsats, hvor både kommunen, byens mæglere, Cityforeningen og ejendomssejerne aktivt spiller med.

Byen til Vandet er det flagskib, som tiltrækker opmærksomheden fra de store investorer, der her igennem også kan få øjnene op for Randers og mulighederne i midtbyen. En målrettet kommunikation og investorsøgning vil kunne understøtte omdannelsen af eksisterende bygninger og lejemål i midtbyen. Her er der nogle steder brug for, at et nyt plangrundlag tilpasser anvendelsesmulighederne.

I den mindre skala er der brug for at kunne kommunikere, hvilke gader, pladser og områder, der appellerer til forskellige typer af butikker og byerhverv. På den måde bliver det tydeligt for en investor, hvor de rigtige placeringsmuligheder er, og det bliver lettere at arbejde med strategier som BIDs, der allerede er undervejs flere steder i midtbyen.

Investordialogen skal understøttes af data – bl.a. gennem en udvidelse af fodgængertracking i bykernen, gennem en fortsat overvågning af udlejningssituationen og af de aktuelle byggesager.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Bruge udviklingsplanen for Byen til Vandet og den professionalisering af investorsøgningen som det medfører, til at markedsføre midtbyen overfor større investorer.
- Vise og udvikle midtbyens potentialer og understøtte samarbejdet med mæglere, cityforening m.fl. i at tiltrække relevante erhverv og ejendomsinvestorer, samt udbygge dialogen med ejendomssejerne.
- Understøtte dataindsamling og -formidling i midtbyen, som kan give et mere kvalificeret billede af nøgletal over tid.

Billede øverst: Lagkagehuset er et eksempel på at restauranter, bagere og andre virksomheder inden for mad og drikke overtager lokaler efter butikker. Det appellerer til andre målgrupper og betyder, at byrummet bruges anderledes.

Billede nederst: Den midlertidige indretning af et familiehus på lokalt initiativ, som et fællesskab for byens børnefamilie, er både med til at aktivere et tomt lejemål og udbygge byens serviceinfrastruktur.

Billede modstående side: Chr. R Huset er et eksempel på hvordan tidligere erhvervslokaler kan ombygges til boligformål. Her er det gjort på en gennemgribende måde, og den type projekter er med til at give flere beboere i midtbyen og revitalisere bygningssmassen.

CHR. R

Vestergade

Der skal være noget at komme efter i Randers Midtby. Event- og bylivsinfrastrukturen skal være brugervenlig, der skal være et frugtbart miljø for nye tiltag, idéer og innovation, og aktiviteter skal koordineres. Det kræver en stærk kommunikation både udadtil og indadtil, smidige arbejdsgange og muligheder for medfinansiering.

For at styrke dette skal vi styrke samarbejde på tværs af den offentlige, private og civile sektor. Randers er en by med en stærk selvstændighed og entreprenørånd, og det skal samarbejdet kunne afspejle. Målet er et bysamarbejde, som understøtter byens 'ånd' og tradition for brugerdrevet og borgerdrevet udvikling.

Vi vil arbejde for en samarbejdsform, som kræver et minimum af formalisering, og som imødekommer de aktørgrupperinger og -ønsker, der allerede er stærkt til stede i udviklingen af midtbyen. En udpræget lethed og smidighed skal karakterisere dette samarbejde.

Dialogen med midtbyens aktører viser, at der er behov for én indgang. Det vil kommunen arbejde videre med på baggrund af erfaringerne fra midtbyen i 2018-19 og med erhvervs – og landdistriktsservice.

Handlinger - Det vil vi gøre:

- Arbejde for en mere smidig dialog mellem byens aktører og opfordrer til samarbejde, der hvor det giver mening.
- Arbejde videre med nogle af de midlertidighedsprincipper, som vi har arbejdet med i Randers i gennem flere år, og som den dialogbaserede proces med udviklingsplanen og en tæt sparring med byens aktører også er udtryk for.
- Lette processen for iværksættere og eventmagere, der ikke skal gennem en længere række af instanser for at få mulighed for at lave bidrage til oplevelser i Randers Midtby. Dette kan eventuelt også kan understøttes af brugervenlige digitale løsninger.
- Støtte de lokale initiativer ved at gå i dialog med grupper, som udvikler midtbyen – f.eks. BIDs og fælles markedsføringstiltag.

Billede øverst: BID møbler på Rådhusforvet

Billede nederst: Forsøg med at synliggøre passagen til Slotspladsen, og skabe en inviterende midtby.

Billede modstående side: Eksempel på et vellykket og bredt samarbejde mellem Randers City, byens mæglere og ejendoms-ejere, om at aktivere tomme butikslokaler. Kommunen havde en sparringsrolle, mens initiativet blev drevet på lokalt initiativ, forskønnede bymiljøet, skabte en ny oplevelse og brandede Randers som Lysets By.

EN DIALOGBASERET PROCES - ERFARINGER FRA 2018-19

En dialogbaseret og eksperimenterende proces

I 2018-19 har Randers kommune gennemført en proces, som er mundet ud i denne midtbyplan. Processen har været eksperimenterende og blev indledt med en ambitiøs midtbykonference, hvor alle interesserede både kunne blive inspireret og selv komme med bud på, hvad der var vigtigt for midtbyens udvikling.

Midtbykonferencen

Dagen var en kombination af udstilling, værksted og debatcafe med oplæg. Der blev taget godt imod denne måde at invitere til snakke på tværs af aktører på, og med få justeringer kan konceptet også bruges fremover. Det vil bl.a. blive brugt til en infrastrukturkonference i 2019. De udsagn og prioriteringer, som deltagerne kom med, har givet retning til arbejdet med den strategiske udviklingsplan. Konferencen har også sat fokus på midtbyen og de historier, vi fortæller om den. Her har den lokale avis bl.a. fulgt op med omtaler og der er stiftet en privat facebookgruppe for Randers Midtby.

MIDLERTIDIGT GRØNT BYRUM PÅ ØSTERVOLD

1:1 tests Torvegade

Konferencen gav god energi, og blev hurtigt fulgt op af et 1:1 forsøg i Torvegade. Forsøget havde fokus på at afprøve nogle af de ting, som stod øverst på konferencedeltagernes ønskeseddel – nemlig mere grønt og flere siddepladser. Torvegade blev valgt, fordi det er en gade i forandring, og fordi der her var mulighed for at lave eksperimenter, der også kunne støtte op om handelslivet og de trafikale ændringer, som tidligere på året blev besluttet. Det viste sig f.eks. at siddemøblerne i den nedre del af Torvegade fik de gående til at bevæge sig mere ud midt på vejen, hvilket gjorde de kørende opmærksomme på, at de skulle vise hensyn. Møblerne og en efterfølgende juletræsskov har desuden blødt op på en ellers skæmmende tom bygningsfacade.

De fleste elementer i testen var meget populære, og de erhvervsdrivende i gaden ønskede ikke at komme af med dem igen, selv om de var midlertidige. På pladsen op mod Rådhusstorvet er der stærke interesser i spil, og her fik vi værdifuld viden om, hvilke hensyn der skal afvejes ifht. butiksliv, varelevering, handicapparkering og cykelparkering.

TORVEGADE

1:1 tests sommeren 2019

I sommeren 2019 er der gennemført flere forsøg, som har haft til formål at videreudvikle ideen om det grønne og bynaturen og samtidig give en ny retning til debatten om parkeringsforhold. I udviklingsplanen foreslår vi at arbejde med forbindelserne fra de større parkeringspladser og attraktioner til midtbyens gågadenet. Desuden tog vi fat i Østervold, som der dels er tanker fremme om at bruge til regnvandshåndtering og som af borgerne opleves som et forblæst sted, der opdeler midtbyen. Derfor blev der opsat et helleanlæg i Fischersgade, der blev anlagt en vild strandeng ved J.O. Krags Plads, og der blev etableret et grønt anlæg omkring springvandet på Østervold. Hertil kom et stort banner på Slotscentret, der gjorde opmærksom på en smutvej til gågaderne og legepladsen.

1:1 forsøg som arbejdsmetode

Forsøgene er blevet suppleret af andre midlertidige tiltag – herunder en illustration af en kommende kanal i Østervold, plantekasser som forprojekt til en demogade for regnvand i Slotsgade, Rådhushaven, et flagkunstværk og en forskønnelse af Shellgrunden. Projekterne har givet en vigtig dialog med borgerne om kommende projekter, og om hvordan det grønne kan indpasses i midtbyen. Særligt anlægget midt på Østervold har borgerne taget til sig og været kedede af at se forsvinde. Hertil kommer, at private kræfter også har taget arbejdsformen til sig. Det er bl.a. i to BID projekter på Rådhusstorvet og i Houmeden, lysinstallationer i ledige lokaler, og projektet Familiehuset.

Nogle af forsøgene er forløbere for en mere permanent forandring eller tilbagevendende tradition, mens andre er en engangsforestilling. Der skal være plads til begge dele, så længe det giver værdi til midtbyen. I processen er vi blevet bevidste om, at selv om det er midlertidigt, skal det være smukt, velholdt og tilpasset til stedet. Det er vigtigt for en stor del af byens borgere og erhvervsliv, at midtbyen fremstår indbydende.

ØSTERVOLD

SHELLGRUNDEN

STRANDENG PÅ JENS OTTO KRAGS PLADS

*Midtbyplanen er udarbejdet i perioden marts 2018 -
august 2019 af Randers Kommune i dialog med midtbyens aktører*